

Ohjeet kiinteistöille jotka eivät voi liittyä vesihuoltolaitoksen tai vesihuolto-osuuskunnan viemäriin.

1 JÄTEVESISUUNNITELMA

1.1 Miksi suunnitelma

1.1.1 Kiinteistön jätevesijärjestelmän muutos vaatii toimenpideluvan. Lisäksi kiinteistön jätevesijärjestelmästä on vähintään toimitettava jätevesiselvitys muun rakennus- tai toimenpideluvan yhteydessä.

1.1.2 Rakennus- tai toimenpideluvan yhteydessä täytettävä **yhteenveto-lomake jätevesijärjestelmän suunnitelmasta ei yksinään riitä suunnitelmaksi!**

1.2 Miten edetä?

1.2.1 Kunnan rakennusvalvontaan / ympäristönsuojeluun kannattaa olla alkuvaiheessa yhteydessä

1.2.1.1 Neuvonta

1.2.1.2 Erityismääräykset ranta-alueille ja tärkeille pohjavesialueille

1.2.1.3 Ympäristönsuojelumääräykset

1.2.1.4 Kunnan viemäriverkosto ja mahdollinen verkoston laajeneminen lähitulevaisuudessa

1.2.2 Kiinteistön omistaja hankkii kokemusta omaavan pätevän suunnittelijan.

1.3 Suunnittelija

1.3.1 Käy kohteessa ja keskustele vaihtoehtoista kiinteistön omistajan kanssa.

1.3.2 Laatii rakennus- / toimenpidelupaan vaaditut asiakirjat.

1.4 Suunnitelma

1.4.1 Jätevesijärjestelmän suunnitelman tulee sisällöltään täyttää sekä Ympäristönsuojelulain (527/2014) vaatimukset:

1.4.1.1 Suunnitelman on sisällettävä riittäviin lähtötietoihin perustuvat tiedot jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoituksesta, rakenteesta, toimintaperiaatteesta, arvio saavutettavasta käsittelytuloksesta ja jätevesien ympäristökuormituksesta sekä muut järjestelmän rakentamiseksi, käyttämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset tiedot

- 1.4.2 Sekä vähintään Valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla (157/2017) esitetyt vaatimukset:
  - 1.4.2.1 Tiedot muodostuvien jätevesien määrästä ja laadusta;
  - 1.4.2.2 Tiedot jätevesijärjestelmästä ja sen mitoituksesta;
  - 1.4.2.3 Tiedot asemapiirroksena jätevesijärjestelmän putkien, laitteiden ja käsitellyn jäteveden purkupaikan sijainnista, hoito- ja huoltokohteiden sijainnista ja niiden saavutettavuudesta, jätevesijärjestelmän ja jätevesien vaikutuspiirissä sijaitsevista rakennuksista, talousvesikaivoista ja muusta vedenotosta, pinta- ja pohjavesistä sekä muusta maankäytöstä;
  - 1.4.2.4 Arvio jätevesijärjestelmän toiminnasta, kun pinta- ja pohjavesi ovat korkeimmillaan.

1.5 Jätevesijärjestelmän sijoittaminen

- 1.5.1 Kiinteistöllä suoritetaan tarvittavien etäisyyksien mittausta ja korkeusvaatitus
  - 1.5.1.1 Riittävien suojaetäisyyksien mittausta
    - 1.5.1.1.1 Tarkista suojaetäisyydet ympäristönsuojelumääräyksistä
    - 1.5.1.2 Pohjaveden ylin pinnankorkeus on selvitettävä.
      - 1.5.1.2.1 Maapuhdistamojen edellyttämä suojakorkeus: katso ympäristönsuojelumääräykset
      - 1.5.1.2.2 Järjestelmän asentamistekniset rajoitteet
    - 1.5.1.3 Tulva-alueet on huomioitava suunnitelmassa (järven/vesistön/tulva pinnan korkeudet aina esitettävä asemapiirroksessa).
    - 1.5.1.4 Jätevesijärjestelmän korkeusasemat
      - 1.5.1.4.1 Järjestelmän soveltuvuus
      - 1.5.1.4.2 Toimivatko putkiosuudet jäteveden siirtoon vietolla vai tarvitaanko pumppaamo
    - 1.5.1.5 Maaperäominaisuudet
      - 1.5.1.5.1 Esim. kallioisuus ja maaperän tiiveys (savi) asettaa rajoitteita (imeytys)
    - 1.5.1.6 Järjestelmän tarvitsemat huoltotoimet päästään tekemään
      - 1.5.1.6.1 Esim. loka-auto pääsee riittävän lähelle tyhjentämään lietteet
  - 1.5.2 Pohjaveden ylin pinnankorkeus voidaan selvittää esim. kaivamalla 2,5 m syvä koekuoppa suunnitellulle jätevesien käsittelypaikalle. Kuopasta vedenpinnan mahdollista korkeutta voidaan tarkastella riittävän pitkällä aikavälillä runsassateiseen aikaan (kevällä lumen sulamisen aikaan, runsassateisena syksynä). Myös alueen rengaskaivoista voidaan päätellä pohjaveden pinnankorkeutta. Hakemukseen tulee ilmoittaa pohjaveden ylimmän pinnan ja maanpinnan välinen ero (cm).
  - 1.5.3 Suunniteltaessa jäteveden maahan imeyttämistä (maahanimeyttämö) tulee suunnitelmaan aina liittää tutkimuksiin perustuva selvitys maaperän sopivuudesta imeytykseen. Imeytystä suunniteltaessa tulee etukäteen ottaa yhteys rakennusvalvontaan / ympäristöyksikköön.
    - 1.5.3.1 Jätevesien käsittelyjärjestelmä suunnitellaan siten, että siihen tulevasta ja siitä lähtevästä jätevedestä voidaan ottaa edustavia näytteitä. Maahanimeyttämössä jätevesien käsittelyjärjestelmän toiminta on voitava varmistaa tarvittaessa vesinäyttein pohjaveden havaintoputkesta, joka sijoitetaan imeyttämön läheisyyteen alavirtaan pohjavesien virtauksen suunnassa.

1.6 Jätevesijärjestelmän valinta

- 1.6.1 Soveltuvuus rakennuskohteeseen (kiinteistön sijainti, koko, maasto- ja maaperäominaisuudet)
- 1.6.2 Syntyvien jätevesien määrä, laatu ja kuormitusvaihtelut
- 1.6.3 Kiinteistön omistajan toiveet
- 1.6.4 Järjestelmien vertailu / kokonaistaloudellisuus: investointi- ja käyttökustannukset, hoito- ja huoltotarve
- 1.6.5 Laittevalmistajan valinta täsmentää suunnitelmaa
  - 1.6.5.1 Järjestelmän puhdistuskapasiteetti, tilantarve, asennus-, käyttö- ja huolto-ohjeet
  - 1.6.5.2 Saavutettavat puhdistustehot (mahdollinen takuu)
- 1.6.6 Tuloksena riittävän yksityiskohtainen jätevesijärjestelmän suunnitelma, jonka perusteella voidaan
  - 1.6.6.1 Myöntää rakennus- tai toimenpidelupa
  - 1.6.6.2 Rakentaa asetuksen vaatimukset täyttävä jätevesijärjestelmä
  - 1.6.6.3 Valvoa rakentamistyön laatua

Kun jätevesijärjestelmän suunnitelma on tehty, haetaan kunnan rakennusvalvonnalta toimenpidelupaa. Toimenpidelupa pitää olla myönnetty ennen kuin jätevesijärjestelmän rakennus- tai asennustyöt alkavat. Jätevesijärjestelmän suunnitelma liitetään toimenpidelupahakemukselle joka jätetään sähköisesti www.lupapiste.fi -palveluun.

2 TOIMENPIDELUPAHAKEMUS

- 2.1 Lupahakemus tehdään sähköisesti www.lupapiste.fi palveluun.
  - 2.1.1 Samalle rakennuspaikalle haettavat rakennukset / toimenpiteet voidaan hakea samalla hakemuksella.
  - 2.1.2 Luvan hakijana ovat aina kaikki rakennuspaikan haltijat. Kaikki hakijat voidaan kutsua mukaan hankkeelle Lupapisteeseen, tai heiltä liitetään hakemukselle valtakirja(t) hakijalle.
  - 2.1.3 Uuden rakennuspaikan osoite määräytyy lupapäätöksessä.

2.2 Pätevän suunnittelijan laatima ja allekirjoittama suunnitelma jätevesien käsittelystä.

- 2.2.1 Jätevesijärjestelmän suunnitelman (tekstiosa) tulee sisällöltään täyttää vähintään Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja Valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) esitetyt ympäristönsuojelumääräykset.
- 2.2.2 Liitteinä asemapiirros (uudisrakentamisessa koko hankkeen yhteinen) ja leikkauspiirustukset sekä jätevesisuunnitelman yhteenveto-lomake.
  - 2.2.2.1 Jos jätevesisuunnitelma on osa rakennuslupaa rakennukselle, tai muuta vastaavaa lupaa, on asemapiirroksen oltava yhtenevä rakennuksen asemapiirroksen kanssa, toisin sanoen sama asemapiirros.
  - 2.2.2.2 Pituus- ja poikkileikkausten tulee perustua maastomittauksilla saatuihin todellisiin korkeustietoihin.

HUOM. Yhteenveto jätevesijärjestelmän suunnitelmasta -lomake ei yksin asemapiirroksen kanssa riitä suunnitelmaksi!

2.3 Hakija / selvitys rakennuspaikan hallintaoikeudesta

- 2.3.1 Kaikki kiinteistön omistajat merkitään hakijoiksi.
- 2.3.2 Kaikki kiinteistön omistajat on kutsuttava hankkeeseen mukaan, tai valtakirja liitetään mukaan hakemukseen.
- 2.3.3 Kuolinpesän ollessa omistajana tarvitaan selvennyslainhuuto josta käy ilmi osakkaiden omistussuhteet.
- 2.3.4 Asiakirja josta käy ilmi hallintaperuste, jos kyseessä ei ole kiinteistön omistaja.
- 2.3.5 Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiltä, yrityksiltä ja yhteisöltä tarvitaan ote kaupparekisteristä / yhdistysrekisteristä nimenkirjoitusoikeuden todentamiseksi.
- 2.3.6 Pöytäkirjanote (päätös hankkeeseen ryhtymisestä)

2.4 Liitekartat

- 2.4.1 Liitetään viranpuolesta Lupapisteessä olevalle hakemukselle, mikäli karttoja ei ole hakijan toimesta liitetty.
- 2.4.2 Kartat saa olla enintään kolme (3) kuukautta vanhoja

2.5 Selvitys naapurien kuulemisesta / naapurin suostumus

- 2.5.1 Luvan vireille tulosta on AINA tiedotettava naapureita.
- 2.5.2 Naapurin suostumus tarvitaan kirjallisena, mikäli halutaan rakentaa lähemmäs naapurin rajaa kuin mitä rakennusjärjestyksen tai kaavan määräykset edellyttävät.
- 2.5.3 Poikkeamislupa ympäristönsuojelumääräyksistä tarvitaan liitteeksi, mikäli poiketaan ympäristönsuojelumääräyksistä.

2.6 Hakemus / ilmoitus jätevesi-työnjohtajaksi

- 2.6.1 Hakemus / ilmoitus jätevesi-työnjohtajaksi jätetään Lupapisteessä luvan myöntämisen jälkeen

2.7 Lupahakemuksen jättäminen

- 2.7.1 Hakemus jätetään liitteineen www.lupapiste.fi -palvelussa.
- 2.7.2 Käsittely aloitetaan kun kaikki tarvittavat liitteet on toimitettu

3 JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN RAKENTAMISEEN RYHTYMINEN

- 3.1 Lue myönnettyssä rakennus- / toimenpideluvassa annetut määräykset ja ehdot
- 3.2 Ota yhteyttä pätevään jätevesi-työnjohtajaan sekä urakoitsijaan
- 3.3 Noudata toimenpideluvassa hyväksytyä suunnitelmaa
- 3.4 Muista dokumentoida rakennustyöt!
  - 3.4.1 Jätevesijärjestelmän tarkastusasiakirja, valokuvat yms.
- 3.5 Jätevesi-työnjohtaja seuraa jätevesijärjestelmän rakentamista ja tarkastaa järjestelmän ennen sen käyttöönottoa.
  - 3.5.1 Vastaava työnjohtaja merkitsee suorittamansa tarkastukset jätevesijärjestelmän tarkastusasiakirjaan
- 3.6 Ota yhteyttä kunnan rakennusvalvontaan ennen mahdollisten muutosten tekemistä.
- 3.7 Kunnan rakennustarkastaja tarkastaa jätevesijärjestelmän putkien asennuksen, ellei aloituskokouksessa toisin sovita. Putkia ei saa peittää ennen tarkastusta.